

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 30. prosinca 1880.

List 5.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerianstva. II.

15. Sv. Germana.

(Dalje.)

f) Velika pred Bogom.

Blizo vasi Pibrak-a je bil takrat zaraščen gozd. Posebne poti do njega ni bilo; med vasjo in gozdom je tekel velik, širok potok, ki je gostokrat tako narastel, da je voda čez bregove stopila. Mostu ni bilo čezenj, še bervi ne. Vendar je Germana naj rajše v ta gozd zaganjala svojo čedico, zato ker je bilo tam za dróbnico obilno prav dobre paše, in pa zato, da je bila sama in se je lože z Bogom pogovarjala. Navadno je bila voda, ker je bil potok precej širok, bolj plitva in se je lahko prebredla; tudi ovce so lahko hodile čez njo.

Drugi otroci niso gonili v tisti gozd na pašo; bali so se volkov. Tu se je nekaj prav posebno čudnega zgodilo. Bog je očitno pokazal, kako draga mu je Germana, kako velika je v njegovih očéh od ljudi zapuščena deklica.

Neko jutro je bila Germana že na vse zgodaj z ovčami v gozdu. Naenkrat vstane nevihta in tak naliv, da je voda kar v potokih tekla po bregovji.

Zdaj zasliši zvon, ki jo kliče k sv. maši. Kakor je bila že dolgo časa vajena, hoče tudi to jutro v cerkev hiteti. Berž zasadi pastirsko palico v zemljo, ovčicam ukaže, naj le lepc skupaj ostanejo, dokler se ne verne, ter se urno in veselo spusti proti cerkvi. Pride do potoka. Močno je narastel po gorskih pritokih vsled silnega dežja. Koj sprevidi, da danes ne bo mogla prebresti. Kaj storiti? Nazaj noče, ker jo tako močno vleče v hišo Gospodovo k naj svetejši daritvi.

Priprosta, kakor golobček, si misli blaga deklica: „Ljubi Bog, ki stori, da se voda sterdi in v led spremeni, kadar je mraz, mi tudi zamore pomagati, da pridem čez vodo. Sej grem k sv. maši!“

V takem zaupanji naredi sv. križ in vsa serčna se spusti v derečo vodo. In glej — voda se ne vdira pod njenimi nogami, brez naj manjše škode pride poverhi vode na drugo stran tako lahkotno, kakor bi se bila voda mahoma spremenila v terde tla!

Z veliko pobožnostjo in priserčno hvaležnostjo je bila pri sv. maši, potlej pa spet hiti po ravno tisti poti nazaj k svojim ovčicam, ki so se še vse skupaj mirno

pasle, kakor jih je bila pustila. Enake čudeže beremo večkrat v življenji svetnikov.

Ta čudež je Bog storil, da je poveličal ponižnost sv. Germane. O tem čudežu ni sama nikomur povedala ne besedice. V svoji detinski priprostosti si je mislila, da to ni nič tako posebnega: da ljubi Bog ji je namreč hotel le pomagati, da je k sv. maši šla. Pa čudež se je ponavljal in ni mogel zmiraj ostati skrit pred ljudmi.

Neki dan je bila spet voda zelo narastla v gozdnem potoku. Kmetje, ki so bili šli v gozd derva sekati, so hoteli iti spet domú. Pa pridši do potoka, sprevidijo, da jim nikakor ni mogoče ga prebresti. Sklenejo tedaj po daljni poti čez hrib se verniti v vas.

Pri tej priči zagledajo Germano. Kakor kako bitje z onega sveta pride do potoka, naredi križ in gre čez, kakor bi bila voda zamerzla, ter hiti proti cerkvi. Možje se ne morejo dovolj načuditi in stermé pripovedujejo po vsi, kaj so videli na lastne oči. Nekteri so jim verjeli na besedo, nekteri pa so jo hoteli sami opazovati.

Kmali se jim je namerila lepa prilika. Neko jutro je bila spet Germana z ovčicami v gozdu; kar se ulije huda ploha in potok tako naraste, da je kakor široka reka.

Možje opazovalci pridejo k dereči vodi, ko je imelo ravno k sv. maši zvoniti. Berž se poskrijejo za drevesa in po gostem germovji.

Germana res kmali pride, se vstopi pred šumečo vodo, naredi znamenje sv. križa in gre čez vodo, ter se še zmoči ne.

Zdaj ni mogel nihče več tajiti čudeža, ker so ga vidile take priče. Od ust do ust je šla ta neslišana novica, ne le po domači vasi, marveč tudi po okolici. Zapuščena sirota jela je daleč na okrog sloveti, mnogi so jo imeli za svetnico in so jo zelo spoštovali.

Neka nova dogodba je ljudi v tem še bolj poterdila.

Neki kmet gre po noči memo ovčnjaka, v katerem je Germana že dolgo dolgo prenočevala. Tu zasliši iz ovčnjaka neizrečeno prijetno petje, kakoršnega še ni nikoli slišal vse svoje žive dni. Ob enem zagleda med razpokami starega ovčnjaka presvitli blišč. Vstopi se bliže k steni, da bi notri pogledal, pa blešči se mu in ne more dalje gledati v bliščečo svitlobo, ki obdaja blagoselčno pastarico. Vidi jo klečati, roke ima proti nebesom povzdignjene. Groza in sterjenje ga obide, trepetaje zapusti kraj čudežne prikazni.

Tudi to se je hitro na okrog razvedelo. Še bolj so jo zdaj ljudje spoštovali in ljubili. Tisti, ki so jo

pred zaničevali in grajali, jeli so jo hvaliti; in glasno so začeli očitati Lovrencu toliko slabost, da oče pustijo naj boljšega otroka tako prehudo terpeti.

Mnogoverstno očitaje ni bilo zastoj. Vest se jim zbudi; živo se spomnijo tiste otročje ljubezni, s katero jim je dobra hčerka stregla v hudi bolezni, in miloňnje prosila; pomislijo tudi, kako je bila vsikdar poterpežljiva in vbogljiva, da jih nikoli ni nič razžalila; mlajši otroci pa tolikrat. „To mora biti drugač“, pravijo, in mačehi prepovejo, da ne sme nikdar več nič žalega ji prizadjeti. S priserčno ljubeznijo hočejo zdaj vse popraviti, kar so pred zanemarjali. Prijazno ji velijo, naj zapusti hlev, kamor jo je bila mačeha spravila; naj hodi spat v hišo spat, kjer počivajo drugi otroci.

Toda čujte — Germana noče sprejeti te prijazne ponudbe! Iz ljubezni do Jezusa, ki je nekdam tudi v hlevu na terdi slami ležal, želi še v ovčnjaku ostati. Lepo prosi očeta, rekoč, da je že navajena, da ji ljube živalice ne storijo nič žalega, ker jo imajo rade itd., in ne neha prositi, dokler ji ne dovolijo.

Menim, da še vas veseli to, da se je po tolikem terpljenji Germani jelo bolje goditi. Vendar Germana se tega kar nič ni veselila. Žalostna je bila, da se ji je odjemalo prejñnje terpljenje; žalostna je bila, da so jo jeli po vsi vasi tako častiti, da so celo otroci za njo tekli, da bi ji roko poljubili; žalostna je bila, da so celo gosp. župnik jo v cerkvi drugim za izgled priporočali. „Bog me nima nič več tako rad“, si je mislila, „ker mi pošilja čast mesto zaničevanja, pohvalo mesto granja“.

O, Germana je bila velika pred Bogom!

(Dalje sledi.)

Cerkev — nepremagljiva.

(Dalje.)

Neron ukaže ss. Petra in Pavla v Rimu zapreti. Devet mesecev pijeta aposteljna grenke kupe terpljenja v ječi mamertinski. 29. rožnika pa, 67. leta, ukaže ju umoriti: Petra križajo, Pavlu pa glavo odsekajo. V enem dnevi padeta dva velikana v veri, skupaj prelijeta kri za vero, ktero sta oznanjevala za Cerkev, ktero sta ustanovila!

V tem času pa je bila razširjena sv. vera že daleč po Rimskem cesarstvu, zlasti po mestih, kamor je posebno vabil sv. Duh oznanovalec. Bog pa poskuša svoje spoznavalce in dopusti Nerona, kateri zbudi silen boj proti sv. Cerkvi, ki je z malimi izjemami divjal cele tri stoletja. Ta dolgi boj, ki je bil s tako nevarnim, vsakoveratnim orožjem bojevan, ni zaterl sv. vere, temveč vterdil je njene spoznavalce, da so z veseljem svoje lastno življenje darovali za Kristusovo vero. Razbeljeno železje, goreče germade, ogenj in meč, divje zveri, vse to rabili so ljuti preganjalci, da bi doveršili delo satanovo, da bi namreč zaterli vero Jezusovo; toda bilo je vse zastoj.

Kolikor bolj so kristijane mučili in morili, toliko hitreje širilo se je Jezusovo blagovestje po vsem tedaj znanem svetu. Ni čuda, da Tertulijan je klical: „Kri mučenikov je bila seme novih kristijanov.“

Serčno so se kristijani borili proti vsem sovražnikom, z veseljem preterpeli naj večje muke, a dosegali so tudi zato obilno plačilo v nebesih.

Poglejmo pa še, kako se je godilo preganjalcem in zaničevalcem Jezusovim, da vidimo, kaj tudi dandanes čaka vse tiste, ki se sramujejo Boga očitno spoznavati, ali ga pa še celó zaničujejo.

V 54. letu po Kr. r. vlada Rimce po Klavdijevi smerti Neron, naj večja pošast v človeški podobi, ki je živel pod solncem. Neusmiljeno grozovitost njegovo so poskusili celó njegovi sorodniki. Britanika, sina svojega prednika, je ukazal ostrupiti, svojo lastno mater Agripino zapovedal umoriti, tudi svojo ženo Oktavijo je pred časom usmertil. Bil je naj večji nesramnež, vdan vsem razuzdanostim in grozovitostim svojega časa. Bil je vladar, vendar je preživel mnogo noči na mestnih ulicah. Ni ga bilo sram, stopiti pred ljudstvom na oder kot pevec ali igravec, le da nasituje svojo slavohlepnost.

Pravijo, da bi ga bilo veselilo videti, kako je gorela svoje dni slavna Troja, zaradi tega nekega dne ukaže zažgati Rim na štirih oglih in gleda s strehe svoje palače velikansk požar citrajoč in pevajoč.

Gorelo je mesto osem dni, in mnogo delov mesta je bilo pokončanih. Rimsko ljudstvo se zaradi te zlobnosti razserdi nad cesarjem. Ko to spazi, izmisli si zdajci gerda pošast, kako hoče odvaliti od sebe ves sum. Raztroši namreč govorico med ljudj, da so kristijani iz sovraštva do poganov mesto zažgali. Ljudstvo mu verjame in ga sili, naj začne preganjati kristijane. Kteri ukaz bi bil njemu ljubši, kakor ta? Bode se saj nagledal človeške kervi!

Bilo je grozovito, kar so počenjali sedaj s kristijani. Z živalskimi kožami jih ogrinjajo, da naj jih psi tergajo; odevali so jih z oblačili, namazanimi s smolo in oskom, pribijali jih na križe, ktere so postavljali na oglih uličnih in jih zažigali, da so kakor goreče baklje. S tako razsvetljavo je Neron mesto Rim v temnih nočeh razsvetljeval; opomniti je, da je z veliko zadovoljnostjo gledal take prizore in nasitoval s tako grozovitostjo svojo peklensko dušo.

Ne samo v Rimu, tudi po rimskih pokrajinah divjajo na povelje Neronovo zoper kristijane. Na tisoče kristijanov je v tem preganjanju prelilo kri za sveto vero.

Toda mera hudobij je polna. Tudi Nerona in njegove pajdaše je zadela kazen, vmérjena po njegovem preostudnem djanji. Poveljnik njegov, Galba namreč, vzdigne se zoper njega in oglasi sebe za cesarja; ljudje, ki so bili siti kervoločnega divjanja Neronovega, pripoznajo ga z veseljem za svojega vladarja. Rimsko starešinstvo odstavi Nerona in ukaže, da naj ga veržejo s Tarpejske pečine v sterm propad. Nero to zvé in pobegne. Toda njegovi nasledovalci ga dohité; predno pa ga primejo, se pošast sama s mečem zabode. V 68. letu bilo je to po Kr. r. Podobe njegove je ljudstvo pokončalo in razdalo, palačo njegovo so zažgali, preklinjali njegov spomin. Laktancij piše: Veržen je bil z visočine svoje slave in moči, in izgonil je tako hitro z zemlje, da še kraja ne vedó, kjer je ta ljuti grozovitež pokopan.

Zaradi tega se je tudi raznesla govorica med kristijani, da Neron ni umerl, marveč, da je skrit na meji kraljestva in da se na koncu sveta zopet prikaže na dan kot antikrist, da bi na novo poskušal uničiti kraljestvo Božje na zemlji. Razvidno je iz tega, kako grozovit je moral biti, da so kristijani v njem zagledali prihodnjega antikrista.

Toda odvernimo oči od te pošasti in priterdimo Tertulijanu, ki pravi: „Znamnje slave in časti za našo sveto vero je to, da je bil Neron njen prvi preganjavec, kajti nekaj posebno dobrega moralo je biti, kar je preganjal tak grozovitež.“

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi

Poziv!

Večemu delu postojnskega okraja žuga v tem letu z nova revščina z vsemi žalostnimi nasledki.

V občinah vremške, košanske in vipavske doline, ki mejé na Primorsko, potem v celem sodnijskem okraji bistriškem — skupaj v 21 občinah s 26.000 prebivalci — je preobilna mokrota spomladi lanskega leta, potem celo poletje neprestana suša, kakor tudi tertna bolezen provzročila slabo letino, ki se v tej meri že zdavno ni pokazala niti v onih krajih, katere take nesreče večkrat zadenejo. Razen nekaj krompirja so se vsi drugi pridelki slabo obnesli.

Poizvedovanja o tej zadevi že sedaj kažejo, da bode prizadetim spomladi semena in sadežev do čistega manjkalo, in da bode celó mala zaloga živeža pri večini komaj še zadostovala za mesec februarij.

Hitra in izdatna pomoč je tedaj silno potrebna!

Sicer se ni nič opustilo, kar je potreba, da se moremo v polajšanje revščine zanašati tudi na državno in deželno pomoč. Toda gledé na denarne zaklade in na podporo, ki je v drugih deželah še v mnogo večji meri potrebna, je dvomiti, da bi ta pomoč popolnoma zadostovala, do dobrega odpraviti nadloge naše dežele z vsemi njihovimi nevarnimi nasledki.

Poln zaupanja se tedaj obračam do blagih prebivalcev kranjske dežele, kateri so vselej in sijajno milosernost svojo dejansko skazali, in v korist pomanjkanja terpečih deželanov razpisujem tu očitno nabiro z dostavkom, da se dohajajoči mili darovi sprejemajo pri c. kr. okrajnih glavarstvih; za njih primerno porabo se bode pa skerbelo s sodelovanjem dotičnih občin.

Imena darovalcev in dohajajoči zneski se bodo razglasili v deželnem časopisu.

V Ljubljani dne 21. januarija 1880.

C. kr. deželni predsednik v vojvodini Kranjski:

Franc vitez Kallina l. r.

Iz Ljubljane, 24. pros. 1880. (*Pogreb misijonarja Pirca.*) Danes popoldne ob štirih je bil slovesen pogreb prečastitega gospoda ameriškega misijonarja Frančiška Pirca, 94letnega starčka. Ranjkemu so poslednjo zasluženo čast skazali milostivi gospod knez in škof, dr. Janez Krizostom Pogačar, duhovšina ljubljanska, očetje frančiškani, bogoslovski učeniki in učenci, župan ljubljanskega mesta in drugi gospodje, odborniki kmetijske družbe kranjske in obilna množica vérnega ljudstva. Rakev je bila obložena z znamenji mašnikovega stanú in z lepimi vencí, in pred njo je nesel služabnik na blazini venec lavorjev z zlatim napisom na černih širokih svilnatih trakovih: „Očetu umné sadjoreje kmetijska družba kranjska.“ Osem gospodov bogoslovcev je pelo ginjive latinske žalostinke in poslednjič na grobu slovensko nagrobnico. Pokopavali so ga iz lastnega nagiba prečastiti gospod stolni prošt Jožef Zupan, ki so tudi še na grobu povzdignili svoj doneči glas in ranjcega poslavlili s prelepim slovenskim govorom, rekoč: „Blagor mertvim, kateri v Gospodu umerjó, zakaj njih dela gredó za njimi. Teh besedi svetega pisma sem se spominjal, kolikokrat sem mislil na slavnega mertvega, s tem čutilom sem ga simo spremil, te besede mu kličem tukaj v grob, — in vi, ki ste mu poslednjo čast skazali, gotovo z menoj vred kličete: Blagor mertvim, kateri v Gospodu umerjó, zakaj njih dela gredó za njimi.“

Moj Bog! kako mnoge so dela, ki jih je doverševal ranjki ko misijonar v Ameriki skozi štirideset lét

med divjimi Indijani! Koliko dela v potu svojega obraza, koliko skerbi, koliko truda je imel na popotvanji pri podučevanji divjakov, pri pridigovanji v nemškem, francoskem, angleškem in indijanskem jeziku! Kolikokrat je terpel lakoto in žejo, mraz in vročino! Koliko nevarnost je preстал, da bi le divjakov k naši sveti veri spreobernal, da bi le obilno duš rešil! — Koliko je tudi storil v kmetijstvu ubogim Indijanom v prid! — Prebivavci po mestih, vaséh in kočah, po hribih in dolinah ameriških bodo vse to pripovedovali od roda do roda, mi ne vemo za vse njegove dela, pa zapisane so v bukvah večnosti, kamor so ga spremile! Slavni ranjki je bil veselje, lepota in čast misijonarjem, mašnikom naše svete Cerkve, naše škofije, naše kranjske dežele!

Katoliški Cerkvi, posebno pa prečastitega ranjcega duhovnim otrokom v Ameriki, in tudi nam so tolažilo besede, ktere so govorili učeni papež Benedikt XIV, ko so jim naznanili, da je umerl sedaj svetnikom prištetí misijonar Leonard Portumavriški; rekli so: „Veliko smo nad njim zgubili, pa modrega besednika v nebesih zadobili.“ V oziru pobožnega življenja, bogate delavnosti v Gospodovem vinogradu, žive vere, ki jo je ohranil in nejevernikom oznanoval, dobre vojske, ki jo je vojskoval ranjki misijonar, mislim, da smemo zaklicati z besedami Cerkve: Frančišek, tukaj ubog in ponižen, gre bogat v nebesa, češen je z nebeškimi pesmimi.

Tako tedaj počivaš, dragi brat v Kristusu, Frančišek, deleč od svojih ljubih duhovnih otrok, svojih Indijanov, tukaj v blagoslovljeni zemlji svoje ljube domačije! Tako prebivaš tukaj med mašniki Božjimi in služabniki Kristusovimi, goreči duhovni pastir, neutrudljivi, Božje ljubezni vneti, mnogozaslužni misijonar ameriških Indijanov. Tako prebivaš, visokočastiti rojak, med duhovnimi brati in sodelavci v Gospodovem vinogradu na strani prečastitega škofa, ki so te mašnika posvetili (Anton Kavčič 14. sušca 1813). Ti z njimi vred spiš! Eden pa nad nami čuje, Jezus Kristus, dobri Pastir, ki ste k njegovim nogam položeni, kateri vam s križa kliče: Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v mé veruje, bo živel, če tudi umerje.“

Počivaj tedaj, goreči delavec v Gospodovem vinogradu, počivaj od truda svojega dolzega, težkega dela, od teže in vročine, ki si jo prenašal! In veselo naj zabuči v tvoj grob trobenta angeljeva, ki te bo iz spanja zbudila in veliko jutro vstajenja vsega mesa na desnico božjega Sodnika v kraljestvo nebeškega Očeta, v sv. raj poklicala.“

Z ginjenim, bolj veselim, kakor žalostnim srcem smo zapustili grob slavnega misijonarja ter so nam v spomin prišle besede kraljevega pevca: „Draga je pred Gospodovim obličjem smert njegovih svetih.“ (Ps. 115, 6.)

Iz Ljubljane. (*Nugovor v katoliški družbi 11. pros. 1880.* [Dalje.]) Tako se lahko sto in sto britkostim ogneš. Povem le en sam slučaj. Ti si si n. pr. izvolil stan, ki se ti zdaj ne sdi prijeten, morebiti celó zopern. Vsakemu tu potočiš, vedno stokaš in žaluješ, da bi se te kamenje usmilito, ko bi serce imelo! Prijatelj, čemu to, čemu prazno zdibovanje? Če je moč, prenaredi si, izvoli si kaj družega! Če si ne moreš prebrati, podaj se, pa podaj se popolnoma ne le na pol, in zatopi se v opravila svojega stanú, boš videl, da se ti bo še slednjič prikupil. Vsaka reč ima svojo lepo stran, le poiskati je je treba; in pa sej ni treba, da bi bilo vsako drevo v gozdu visoka cedra, sej se tudi leskov germ dobro počuti; visokega stanú ne more doseči vsaki, a svojega nizkega stanú dolžnosti lahko vsaki častno spolnuje in zakaj bi ne bil srečen, če le hoče!

Pa še to-le vas prosim, nikar nikakoršne zamere iz prejšnjih časov seboj ne nosite sem v novo leto. Zato

vas tega prosim, ker vem, da krivica in razžaljenje naj globočje rano vsake, ktera se naj težje zaceli. S tacimi ranami, ktere je bližnji kdor koli našemu občutljivemu srcu vsake, je treba ravnati, kakor s telesnimi ranami sploh. Kolikorkrat staro rano ponoviš, tolikrat hujša bo, in nazadnje nezdravljiva. Stare rane je treba naj bolj zavijati in varovati, tako tudi staro razžaljenje skrivati sam pred seboj, da se ne ponovi: velikodušno iz ljubezni do Jesusa Križanega odpustiti enkrat za smiraj, pa ne misliti več na to.

Pri tem sem se nalašč nekoliko delj pomudil, da ne bi kdo ismed vas starih reči na dan vlekel in starih zopernosti prenašal v novo leto, kakor krojač ali čevljar ob novem letu prepíše stari dolg slabih plačnikov v svoje nove zapisnike!

Enako ravnajmo s tistimi skerbmi, s tistim strahom, ki ga imamo zastran tistih nesreč, ki nam jih kaže živa domišljija še daleč tam za gorami — v nesnani prihodnosti!

Tudi v tem obsiru so terdili nekteri: bolje bi bilo, da bi človek kar nič naprej ne mislil, koliko sitnih skerbi bi se lahko izognil!

Vendar škoda bi bilo postrežljive domišljije, ki nas večkrat iz puste sedanosti v prijetno prihodnost prepeljuje, škoda bi bilo sladkega upanja! Brez upanja — kako prazno, tužno in suhoparno bi bilo naše življenje! Kaj bi počela ljuba mladina, ko bi si ne sidala slatih gradov v srebernih oblakih! Upanje je takorekoč ara za prihodnje veselje. Srečo, ki je sa terdno upamo, že tako rekoč naprej čutimo in uživamo: kdor ima sladko upanje, okuša dvojno sladkost; zdaj, ko upa in takrat, ko se mu bo upanje spolnilo.

Tedaj upanje le imejmo, samo sitne skerbi si s poti spravljajmo!

Gledé skerbi zastran prihodnosti le to-le dvoje resno prevdarimo: to, česar se zdaj bojimo, se bo snabiti kdaj zgodilo, ali pa se ne bo nikoli zgodilo. — Če se ne bo zgodilo to, česar se tako bojimo — tedaj je ves naš grozoviti strah zastonj, zastonj tolike skerbi! Brez potrebe smo mučili in stiskali to ubogo serce! In res, če preteklost pregledujemo, lahko sprevidimo, da polovica naših naj hujših skerbi je bila brez vsroka; da se tisto (česar smo se tako bali) celó ni zgodilo, ali pa se je po Božji milosti in našem prisadevanji vse bolj izšlo, kakor pa smo se nadjali. — Če se bo pa zgodilo, česar se bojimo, tedaj bo še takrat čas objokovati nesrečo, ko res pride. Za zdaj pa nam je le moliti in vse storiti, kar je v naši moči, da se odstrani nesreča, ktera nam preti; če je pa ni moč odverniti, — treba jo bo preterpeti z vdanostjo iz ljubezni do Boga. Pravi kristjan je vojščak Kristusov, toraj mora biti hraber junak, ki sná tudi kako stvarico preterpeti, če ni drugač; zakaj pa ima svoje ime po Njem, ki je prestal za nas tako grozovite muke in naj britkejšo smert na križu? — Podobno se mora obnašati neki dobro znani živali, ki nikoli ne pade na glavo, če jo veržeš z visokega ali nizkega, ampak vaelej na noge; tako tudi junaški kristjan nima glave zato, da bi padal na njo, temuč zato, da prevdari, kako se dá v naj sitnejših okoliščinah na noge postaviti in na nogah se obderžati!

Časnikarji in pratikarji n. pr. nam ravno zdaj pre-rokujejo, da bo nektera leta zelo hudo na svetu, da bo slasti čez 6 lét, ko se bo pisalo 1886 tako strašno hudo, da bo vse po svetu jokalo in zdihovalo! Nekteri so zarad tega v velikem strahu; kaj pa mi? Nam naj pomaga ta dvojni prevdarek: upajmo, da ne bo res tako hudo; ker pratikarji (tudi tisti, ki stoletne pratike pišejo) so radi — „stamopreroki“; če nam je pa Bog res kako šibo namenil, prosimo Ga, molimo in opominjajmo sebe in druge k pokori in poboljšanju, da nam s njo

prisanese. Če nam pa neskončno usmiljeni Oče ne prisanese, treba bo prestati kasen, ki si jo tako urno služimo.

Zgrabimo še tretjega sovražnika, ki nas bo napadal in nadlegoval skor vsak dan posebej! Kar je kesanje in samera za preteklost in skerb za prihodnost, to je jeza za vsakdanje sitnosti.

Prav kaj malega in nesnatnega je sadosti, da se rasgreje naša občutljivost in koj se začnejo zbirati černi oblaki nad glavo. Pri nekterih je k sreči naglo obdelano: blisk, tresk in grom — pa spet lepo vreme! Pri druzih pa se jeza počasi zbira in vleče več dni, kakor megla po hribih; potlej se pa spet raskadí, včasih s lepo, še večkrat pa tudi s nevihto. In da pod takimi jeze polnimi oblaki ni prijetno lepega vremena čakati, tega menda vam ni treba še praviti.

Ta gerda jeza se res vsake še tako ničaste pri-ložnosti posluži, da nam nagaja. Precej s jutraj se mleko sa zajutrek sagrize ali skipi; pozneje se ti černilo raslije, se vé, da tje, kjer ga je naj manj treba; o poltne je juha neslana ali pa preslana; predeoj je malica pri kraji, se ti že kaka posoda ubije; ko se hočeš ob koncu dneva dobička veseliti, se prepričaš, kako gerdo te je kaki svijač ogoljufal; in namesti lepih besedi, ki so čez dan v navadi: „dobro jutro, dober dan, lahka noč!“ moraš slišati kako jako nabrušeno in sbadljivo — snabiti ravno iz tistih ust, iz kterih si je naj manj pričakoval; in poleg tega še sto in sto druzih sitnosti, kterih je že ena sama zadosti, da ti v malo trenutkih naj bolj „židano voljo“ spremeni v naj bolj raskov hodnik in v naj pustejšo raševino. O, jeza, to je tisti strup, ki vam bo v novem letu naj več veselja rasjedal in vam naj več priglavitice delal, ako ga ne snate ugonobiti.

Pridigarji in spovedniki so vas premagovanja jeze že mnogokrat mnogoverstno učili, to vem, da; zato menim, da bo zadostovalo, če vam podam le en sam svét; in sicer nasvetujem vam sa tega sovražnika ravno to, kar sa ona dva (iz preteklih in prihodnjih časov).

Tudi o jezi so nekteri rekli, da bi bilo boljše, če bi je sploh ne bilo na svetu. Jas pa pravim: naj le še ostane med nami; kajti mnogokrat bi je močno pogrešali. Kdo bi pa paglavce strahoval in v red deval! O, sveta in modra jeza naj le še ostane, sej jo je Bog vstvaril — le prazno in nezmérno, sploh vsako grešno jezo moramo pa precej zadušiti, kakor hitro se prikaže. In tu imamo spet dvojno orožje, da glavo zdrobimo tej strupeni kači. Če se dá to, kar nas jezi, še prenarediti, versimo jezo na stran, pa berž popravimo, kar nam ni všeč; če je pa vsrok jeze tak, da se ne dá premakniti in odstraniti, tedaj se pa jeze lotimo, pa ne lahkotno, kakor z rokovicami, marveč terdo in sares jo sgrabimo, kakor z razbeljenimi kleščami, — da je bo precej konec, kajti sa vsak trenutek odlašanja bi bilo škoda. To se pravi, jezo premagati, nekteri pravijo: jezo pogoltniti — požreti! In da se vam to vselej gladkejše obnese, obudite v odločivnem trenutku dober namen, na glas ali pa tiho, rekoč: „Naj bo sa duše v vicah; naj bo sa moje grehe; naj mi bo sa pokoro!“ Včasih se še lahko privzame čisto natorni pripomoček: da se namreč naj britkejša reč na smešno oberne. (Konec sledi.)

Čist Limbarček.

(Prsto poslov. po: „O Lilie rein“.)

Čist limbarček —
Marija Ti!
Mir, srečni lek,
Vir milosti!

Blažilnosti
Cvetličica,
Priserčno mi
Pozdravljena!
Čolnič togot
Varuj morjá;
Če kažeš pot
Mi Zvezdica,
Ne bo končal
Neviht me grom,
S teboj veslal
Bom v rajski dom.
O limbarček,
Marija Ti!
Daj mir za vék —
O Mati mi.

Radoslav.

Čertice

v spomin preblagemu, nepozabljivemu, rajnemu gospodu
Jožefu Virk-u,
prečastitemu župniku Ločkemu, marljivemu slovenskemu
pesniku.

Kakor mnogo mnogokrat prej, preljuba Danica! prinesel sem ti tudi, ni še dva mesca tega, sa-te mi poslaní spis in pesmico. Vse si precej z veseljem sprejela, in v 50. svojem listu lanskega leta priobčila s navadnim podpisem J. V. (Jožef Virk).

Pa glej! kratke štiri tedne posneje marljiva roka, ki je tebi tako rada pisala, že počiva, — serce, ljubeznjivo serce, vneto za čast Božjo, čast Marijino, pa tudi vneto za mili svoj slovenski rod, za lepo besedo materno, to serce je nehalo biti, — prečastitega gospoda Jožefa Virka, predraslega mojega ujca ni več! — V 70. letu svoje starosti so v nedeljo pred sv. tremi Kralji, 4. prosinca t. l. ob oni s jutraj, prevideni s sa. zakramenti sa umirajoče, po kratki pljučni bolezni mirno v Gospodu zaspali in šli k Večnemu Pastirju naših duš uživati plačilo za svoj trud. Dovolí tedaj, preljuba Danica, da v tvojem listu predragemu pokojniku hvaležnega serca postavim majhen spominček.

Rajni gospod Jožef so se rodili 10. sušca l. 1810 na Podrečjem, v mali vasiči starodavne fare sv. Martina v Dobu pri Kamniku. Starši so jim bili Jakob in Marija Virk, po domače Pogorelčevi, ki so bili sicer revni in so si morali s težkim delom pripravljati vsakdanji kruhek; ali bili so pobožnega in keršanskega duhá. — Mnogokrat so mi pravili ranji gospod, kako so oče včasih vsi trudni prišli domú, ko so ves ljubi dan tesali (bili so namreč tesar), ali vendar niso šli prej k počitku, da so sv. rožni venec s svojo družinico obmolili. Zato so pa tudi tako lepo skerbili za svojo malo domačijo, še lepše pa za svoje otročiče, in Bog jim je dal srečo in svoj blagoslov, ter ukljub pičlemu pozemeljskemu blagu bili so zadovoljni in smiraj veseli, — še celó na smertni postelji so mati ranjcega prepevali. Ni čudo tedaj, da so tega duha se navzeli tudi ranji gospod, da je tudi njih življenje bilo le petje, le poezija. Kako lepe spomine iz slate mladostne dobe da so ranji imeli, naj postavim le njihove lastne besede iz pridige o moji novi maši v Dobu, 8. kim. 1878.

„Bodite mi iz serca pozdravljeni, moji ljubljani Dobljani, moji stari znanci in prijatelji, s kterimi sem mladeneč preživel zlato spomlad svojih sicer revnih, pa vendar naj srečnejših lét svojega potovanja na zemlji! Pozdravljena mi bodi, stara mati moja, rojstna Dobska fara, — prelepa cerkev sv. Martina! Sem sta me vodila

za roko ranja zlata mama in nepozabljeni oče in me tolikokrat s solznimi očmi isročevala ljubemu Jezusu, Mariji in sv. Jožefu. Pozdravljena mi hišica, kjer je tekla moja sibelka; — pozdravljene mi pisane vé trate, kjer sem prve rožice bral in jih spletal v venčike; — o srečni časi mladih lét! Ali zginila je moja srečna mladost, in večji del mojih ljubih verstnikov in snancev že v bladni zemlji spi; — Bog daj, da bi se tam v nebesih objeli in nikoli več ne ločili.“ — Tako ljub, tako drag je bil blagemu pokojniku rojstni kraj, tako draga rojstna hišica, dasi revna.

Ali včasih je bila rodovina imenitna in sloveča. Zanimivo je slišati zgodovino naše rodovine prejšnih časov; kako so živeli predniki naši, — povejo nam zopet ranji gospod sami v omenjeni pridigi, ko pravijo: Ljubi R.! kakor je nekdanj usmiljeni Jezus revne in priproste ribiče sa kneze in poglavarje svoje sv. cerkve isvolil, tako je tudi na tebe milostljivo pogledal in te is revnega stanú visoko povzdignil; ali naši predniki niso bili revni, ampak naj bogatejši, in naj bolj čislani od Ljubljane do Celja. Virkova hiša na Viri je bila središče bližnjih Štajercev in Kranjcev. Gospodar te hiše je po 32 in še po več kónj redil, s kterimi je Štajersko slato vinsko kapljico na Kranjsko tovoril, ker še tedaj ni bilo Dunajske ceste. Ali po turških vojakah in družih nezgodah je tako daleč prišlo, da je sadnji gospod prišel ob vse posestvo, in potem so ga še k vojakom vzeli. V slavni turški vojski je Princ Evgen Turke premagal, mesto Beligrad l. 1717 uzal, in tukaj se je ta predprednik naše rodovine tako slavno obnašal, da je z odpustom od vojaščine 300 rumenih slatov v dar dobil. Čelado tega prednika so dolgo v rodovini hranili, — ranji gospod so mnogokrat pravili o njej, — a zdaj je ni več. S tem denarjem, so pravili ranji dalje, si je ta mož kupil nekaj posestva na Količevem (v Dobski fari) in je bil stari oče očeta pokojnega gospoda, ki so se na Podrečje na Pogorelčevo hišo priženili.

Pa kakor je bila naša rodovina nekdanj sloveča na bogastvu, so rekli pokojni dalje, je pa zdaj sloveča po mašnikih. Ker, kakor so bili naši predniki bogati in sloveči, pa vendar nikjer ne morem zvedeti, da bi bili kedaj kacega posvečenega mašnika imeli; ali zdaj, ko je rodovina ubožala, si ti, ljubi R., že tretji isvoljeni mašnik iz te rodovine: prvi so bili g. Marka (na Osovem selišči), ki so jih moj oče še poznali, in od njih pravili; — drugi jaz (Jožef), ki sem l. 1836 v Dobu sv. novo mašo pel; in zdaj ti, — oba na Pogorelčevem. — To je velika milost Božja, kakoršna je malo rodbinam dodeljena. Bodi Bogu večna hvala sanjo!

Tako so ranji gospod ginljivo govorili o svojih prednikih in svoji rodovini, — in morebiti, da so popisali tudi lastno življenje, ki se nemara med družimi spisi še najde; ali meni ni znano, da bi to bili storili, in mi o tem tudi niso nič povedali; zato sem dolžan jaz, že iz hvaležnosti, vsaj nektere pglavitne čertice, kolikor so mi znane iz njih lepega življenja, posneti v slavo in poveščanje Boga in brezmadežne Device, ki sta zvestega služabnika svojega tako lepo vodila iz prijazne Dobske ravnine v vinograd Gospodov, kjer so marljivo delali čez 43 lét.

Edini sin ubožnih staršev (eden je namreč že prej umerl) zapustili so domačijo naj stareji sestri svoji, moji materi, in šli po volji očetovi v Ljubljano v šolo. Neumorna pridnost pobožnega očeta, neutrudna skerb zlate matere jih je podpirala, in kar ta ni zmogla, storile so usmiljene roke dobrotnikov, posebno teta Urša Virk in v Ljubljani preblaga rodovina Melcerjeva, pri kteri je ta teta gospodova služila. Marsikterikat so mi ginjeni pripovedovali rajni gospod, kako vesele ure so preživeli v družbi pobožnih rajnih Melcerjevih staršev, blazega

rajnega profesorja in družih udov miloserčne rodovine. V Kamniku jim je blaga Gerkmannova in na Podrečjem dobrotna hiša Bedenekova podajala usmiljeno roko. Tako jim je srečno tekla šolska doba, prelepe leta, katerih so se rajni gospod z veseljem spominjali in radi o njih govorili. Ali vse na zemlji le kratek čas trpi, tudi njim je ta lepi čas naglo minil. Doveršili so latinske šole v Ljubljani in so se potem podali v bogoslovje v Celovec, ker je v domači Ljubljanski škofiji one čase bilo bogoslovcev obilo, toliko, da le četertoletniki so stanovali v semenišči, drugi so morali po mestu stanovanja si iskati in mnogi že posvečeni mašniki so morali dolgo čakati, predno so dobili kako službo. Zato jih je veliko šlo v sosednje škofije, kjer so potem prav goreče delali v vinogradu Gospodovem in po pravici je nastala tedanje čase prislovica, katero so mi rajni mnogokrat povedali: „Kranjska, Štajerska in Koroška so zmiraj skupaj deržale, in še zdaj deržé, in Kranjska vee te tri dežele preskerbuje (namreč one čase je tako bilo) z duhovni, Štajerska s „ferboltarji“, Koroška pa z beriči.“ Tako je bilo nekdanj, kako je pa današnji čas, mi ni treba praviti.

V Celovškem semenišči je tedaj, ko so rajni gospod tje prišli v bogoslovje, kot špiritval blago in neumorno deloval mož, katerega ime je s zlatimi čerkami zapisano v zgodovini naroda slovenskega, — neumerljivi Slomšek. Koliko je on storil za razširjanje Božje časti in za povzdigo keršanskega duha, pa tudi v probujenje narodne zavesti, znano je dovolj, le to naj še omenim, da je on tudi spoznal zmožnost in nadarjenost pokojnega gospoda in jih je jel spodbujati in vnemati za pesništvo. In res so se ga poprijeli in ga gojili do sadnjega trenutka svojega življenja. Tedaj tudi poesija Virkova je sad Slomšekovega delovanja, kar so pokojni sami spoznali, ker so večkrat rekli: „Ko bi Slomška ne bilo, težko težko bi bil jas kdaj kako pesem složil.“

Kot bogoslovec tretjega in četrtega leta, kakor so rajni pravili, so že morali gostokrat pridigovati, — in kaj radi so povedali, kako da so prvo pridigo začeli, ki je velik vtis napravila, namreč s besedami: „Kam vandraš, vandrovec moj?“ Vselej kadar so to povedali, so smebljaje pristavili, koliko lepše se glasi: „Kam greš, popotnik moj?“

Sicer je bilo pa z rajnim gospodom vred v bogoslovji sošolcev (zdi se mi) 29, med njimi tudi sedanji premil. vladika Lavantinski Jakop Maksimilijan (ki so bili pa premladi in niso bili s sošolci ob enem posvečeni). Bil je prav verli letnik, obče spoštovani in ljubljeni gospodje „36letniki“, bili so namreč l. 1836 sv. Ignacija dan 31. julija posvečeni. — Kako da so se ljubili, pokazali so verli sošolci tudi l. 1876, ko so se bili zbrali v Rušah, kjer so ginljivo obhajali 40letnico svojega duhovstva in se veseli spominjali nekdanjih dni. Bilo jih je menda še 22 tedaj pri življenji, in rajni gospod Jožef ravno so to slovesnost zbudili in osnovali, rekoč, da petdesetletnico je že težko pričakati, kakor da bi bili vedeli, da je v resnici ne bodo doživeli.

(Dalje sledi.)

Razgled po svetu.

Švicarji so začeli živo čutiti nasledke kulturne borbe ter preganjanja katoliške Cerkve. Vse tarva, kako „žalostni so časi“. Zarad notranjega nezadovoljstva in nemira, pa novešnegnega postavodajstva se je začela ustavljati vsa obertnost, padati tergovina. K temu je prišla lanska nerodovitna letina in letošnja zima. Revšina in zima pa fanatiškim trinogom hladi njih ognjeno jeso zoper katoliško Cerkev. Kdor noče čuti, mora čutiti!

Anglikanci, da bi njihova raskolna cerkev se ložej varovala raspada, so jeli vstanovljati redove po izgledu katoliške Cerkve. Naj glasovitiši tacih samostanov je bil v Lanthony-u, ki ga je osnoval o. Ignacij. Njegova desna roka v tem samostanu je bil o. Dunstan. Toda čez osem lét obstanka je prestopil o. Dunstan skoro s vsimi samostanci v katoliško Cerkev.

Na Badenskem je že kacega pol stoletja nesrečno prostomišljaštvo grozovito divjalo in Cerkev na vse strani terlo in terpinčilo. Zatlačenje cerkvenih pravic in ostrupljenje šol sta bila glavna pomočka, s kterima se je šopirilo prostomiseltvo. Kakor pa brezbožnost sama sebe ujeda, tako je tudi v tem velikem vojvodstvu: prišli so v take stiske, da se reč, hočeš-nočeš, mora na bolje obračati in je zdaj vse na to pripravljeno, da bodo sklenili mir s sv. Cerkvijo. „Vaterland“ je opomnil, da to je tudi podučno za nas na Avstrijakem. Prinesel je 20. pros. posnetek iz neke bročure dr. Maasa v Freiburgu, ki ima napis: „Zum Frieden zwischen Staat und Kirche“. V tej knjižico so na cente težke resnice tako jasno povedane, da jih je zmožen slišati vsak, kdor se nalaš ni na ušesa usedel. Pisatelj dokazuje, kako je novošegni državni monopol (samoprodajnost) naj težje, naj bolj neopravičeno seganje v pravico in v dolžnost staršev, ki morajo svojim otrokom dati izrejo, primérno njih veri, njihovemu nadzemeljskemu in časnemu poklicu; da državna oblast ni zastopnica vere, delivka verske dolžnosti, ne vesoljni zakupnik resnice in nrave; da duhovne moči mladine onemagajo pod mnogovedsrijo; da se od mladine preveč sahteva in se torej ne doseže to, kar je treba, da šolski monopol škoduje tudi očitni veljavi in pokoršini do gosposke itd.

V Belgiji je že čez 200 odbornikov državne šolske komisije, ki te časti niso sprejeli, ali pa so se že sprejeti zopet odpovedali. Zakaj tako? Pokazalo se je, da so v tem odboru katoliški možje povsod v manjšini in jih je liberalni minister Vanhumbek le sato involil, da bi se mogel lepega delati, češ, da katoličanov ni čisto zanemari. Ker tedaj ti pošteni možje ne morejo nič opraviti, torej odstopajo, da bi s svojimi imeni ne odobrvali liberaluških sklepov, s kterimi niso enih misel. Sicer pa imajo brezverske državne šole slabo barantijo, ker čez 300 jih je čisto praznih in 800 jih ima manj kot po 25 učencev. Tri četertine vsih otrok je v cerkvenih šolah; in te državo ne stanejo nobenega solda, državne šole pa vsako leto 26 milijonov!

Abisinski kralj Ivan se ukvarja s tem, da bi se tako imenovana koptiška cerkev v Abisini in Egiptu zedinila z razkolnimi greki. S tem meni kralj pomoč dobiti pri kaki vladi zoper Egipt, s kterim ima že delj časa več ali manj razpora. — Katoličani, in posebej družba N. lj. G. presv. Serca, molimo, da bi se ti zapušeni reveži zedinili s katoliško Cerkvijo. Dozdaj od davnih časov so bili Kopti čisto za-se v verskem osiru. V cerkvi Božjega groba v Jeruzalemu imajo Kopti k Božjemu grobu pritaknjeno malo kapelico, v kteri so njih duhoven prav žalostno obrača.

Cvet in sad zveste molitve.

Prošnje.

Žena, od mertvuda zadeta, je v bratovske molitve živo priporočena. — Za dušne in telesne potrebe se priporočuje neka gospa, zlasti za zdravje na očéh. — Več oséb v dušnih stiskah, posebno dvé. — Nekteri brezverci za poboljšanje. — Nekdo za poterjenje v veri. —

Žena priporoča pijanosti vdanega moža za popboljšanje, in zlasti še, da bi se še kaka druga nesreča ne zgodila, ker je ves divji v pijanosti. — Sestra priporoča svojo hudim strastim vdanu sestro za spreobrnjenje. — Siu lepo priporočuje že 4 leta na nogah hudo bolnega očeta, in ako se ozdravijo, hoče zahvalo očitno po „Danici“ naznaniti. — Dva mladenčca se priporočujeta, da bi se zgodila Božja volja, ker želita v neki cerkven red stopiti.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec svečan 1880.

I. Glavna namena: Razsvitljenje postavodajalcev in svetovalcev. Ta dan umirajoči.

II. Posebni nameni:

1. svečana. Druga predpepelnična nedelja. Evang.: Sejalec in seme (Luk. 8). Sv. Ignacij muč. Priporoč.: Šenklaška duhovnija s svojimi 4258 dušami. Vse njene duše v vicah. Cerkev v mali Aziji. Dobra priprava za sv. post.

2. Svečnica. Priporoč.: Št. Jakopska mestna duhovnija z vsimi 6593 dušami. Duše v vicah te duhovnije. Njeni terdovratni grešniki.

3. Spomin terpljenja N. G. J. Kr. — Sv. Blaž. Priporoč.: Št. Peterska predmestna fara z 9860 dušami. Duše v vicah te fare. Njeni terdovratni za spreobrnjenje.

4. Sv. Andrej Kor. šk. Priporoč.: Duhovnija predmestne M. D. z 9300 dušami. Njeni bolniki. Njeni terdovratni posebej. Duše v vicah od onod.

5. Sv. Agata dev. muč. Priporoč.: Ternovska duhovnija s 3070 dušami in zlasti z mertvimi. Zlasti živi terdovratni. Cerkev na Jugoslovanskem. Da bi Bog sovražnike sv. Cerkve ponižal.

6. Sv. Rotija, d. m. Priporoč.: Studenška duhovnija s 4128 dušami, zlasti terdovratni, in duše v vicah. Cerkev na Ruskem.

7. Sv. Romuald spr. Pripor.: Duhovnija Št. Viška nad Lj. s 4085 dušami. Opuševanje žganih pijač. Cerkev na Koroškem.

8. Pustna nedelja. Evang.: Slepec poleg pota (Luk. 18). Sv. Janez iz Mate. Priporoč.: Poljska duhovnija B. M. D. s svojimi živimi in mertvimi, zlasti zatrenje vsih napák pri delavcih. Cerkev na Poljskem. Srečna zadnja ura za vse ljudi.

Male duhovne vaje.

V tem mescu se prične 40danski post. Treba je misliti, kako ga bomo posvečevali. Ena lepih vaj je postavljena na sedmere petke v 40danskem postu, namreč:

Kdor o teh 7 postnih petkih kake dobre dela opravi, zamore dobiti odpustek 300 o vsakem teh petkov, popolnoma odpustek pa ob enem teh petkov, ako ss. zakramente prejme in moli v namen sv. Očeta.

Druge petke skoz leto dobiš po 100 dni odpustka, ako v imenovani namen kaj dobrega storiš.

Zdihljaj.

O presveto Jezusovo Serce, vtiani v moje serce svoje bolečine vse!

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Premilostnemu gosp. knezu škofu dr. Janezu Kris. Pogačarju so v ponedeljek (26. pros.) svečer gg. bogoslovci v velikemu semenišu napravili prav lepo in serčno čestitko in veselico.

Govorniki, pevci igralci so svoje naloge izvrstno doveršili. Kaj lepo so se podale v to priliko dogodbe iz življenja sv. Janeza Zlatousta, patrona premilega škofa, nekaj v nevezani nekaj v vezani besedi. Veliko smeha je napravila končna smešnica „Dijak prosjak“. Pričujoči so bili visokočastiti gospod vikši pastir med pp. nn. gg. kanoniki, večina ljubljanskega in precej zunanjskega duhovstva pa Alojzijanci, ter je bila precej napolnjena dvorana in vsi so bili hvaležni za lepi večer, ki so ga napravili verli gg. bogoslovci.

Občni zbor duhovskega podpornega društva se 28. t. m. ni mogel obhajati, ker se ni bilo zadostno število udov zbralo. (Bilo jih je samo 18.) Kdaj bo v drugič sklican, se bo naznanilo.

Očitna zahvala. Vsem pogrebem ranjcega američanskega misijonarja, prečastitega gospoda Frančiška Pirca, in zlasti še milostivemu gospodu knezu in škofu, dr. J. Kr. Pogačarju, in J. Zupanu, stolnemu proštu, se priserčno zahvaluje

Andrej Zamejic,

učenik duhovnega pastirstva, ranjcega častitelj.

Na Studencu, 19. pros. Zopet 19. grudna poslano svoto 27 gl. 70 kr. za naše pogorelce, po „Zg. Danici“ nabranih, sem resnično prejel, kar s tim poterdim; ob enem v imenu pogorelcev vsim dobrotnikom naznanjam naj priserčniši zahvalo. Bog tisučno povračuj!

Jožef Hočevar l. r.,
župnik lžanski.

V Terstu je bilo l. 1879 rojenih 4214 oseb; umerlo jih je 3915. Tedaj je bilo 299 več rojenih kot jih je umerlo.

Za lakoto je te dni v Terstu umerl blasinar Exner v neki luknji v starem mestu, kjer je stanoval s ženo in 4 otroci. Mestni opravnik je našel otroke na golih tléh, na pol zmerzujene, v grozno zapuščenem stanu. Malo manj liberalnega in malo več katoliškega duha pri magistratu bi pač veliko hudega odvrnilo.

V večnost priplesal. V Terstu, kakor poročajo otdotni časniki, je bil neki kerčmar pri pustnem plesu (balu) od mertuda zadet in je bil mertev s plešiša na mertvaški oder prenesen. Plesna veselica je nehala in plesavci so vsi prestrašeni zapustili plesiše. Liberalci vpijejo, kako škodljivi ali nevarni za zdravje so misijoni, procesije in druge keršanske pobožnosti. Toda vsaki prihki, pri kateri človeka bolezen ali nagla smert zadene v cerkvi, pri misijonu, in sploh pri keršanskih obredih, zamore zgodovina sto zgledov nasproti postaviti, v katerih je kazni nagla smerti sadela posvetne razveseljevalce na plesu, na lovu, pri igri itd. Pri vsem tem pa nočejo posvetnjaki ljudém grajati svojih za dušo in telo škodljivih veselic, temuč jim nasproti obetajo slate ure in sladko veselje, če tudi je resnica, da se s veselici domú vračajo s težkim srcem in mračno glavo.

Iz Benedek, 16. pros. 1880. (Poterdilo.) Hvaležno sem prejel 124 gl., ktere bom razdelil po določenih namenih, namreč: 15 gl. za Božji grob N. G. J. Kr.; — 6 gl. za Sv. deželo zbirk S. Ane Lah; 50 gl. za misijone oo. Frančiškanov; 50 gl. za misijon gosp. Alfonsa Ratisbona; 2 gold. za pobožno djanje Ratisbonovo. — Zahvala naj priserčniši Vam in dobrotnikom...

P. Ciprijan de Tarvisio,
komisar Sv. dežele.

Weckstimmen für das kathol. Volk; deseti letnik. Enajsti zvezek obsega: „Maria Magdalena“, prav podobljive dogodbe Lazarjevih ob Kristusovem času in pozneje. — Dvanajsti zvezčič pa: „Missions-Bischof A. Zhuber“; iz njegovih vzhodnje indijaoskih spominkov. Karakteri v Ljubljani se morebiti še spominja P. Ata-

nanija, ki je pred več leti šel skoz Ljubljani v Indijo. V tej knjižici je ob kratkem popisano njegovo življenje, zlasti kot škofa v Patni; nekoliko bolj obširno pa: „Eine Schreckensnacht auf dem Ganges“. — Teh zveskov — vsekosi prav mičnih in podučnih — pride po eden vsaki mesec na svitlo in stane s poštnino vred vsih dvanajst 1 gld. Kdor pa pošlje še v tem mescu 11 kr. več (namreč sa štampelj 6 in sa poštnino 5), dobi „Weckstimmenkalender“ za l. 1880 poverbi. Napis: Löbliche Administration der „Weckstimmen für das katholische Volk“, Wien, Mariabild, Kaunitzgasse Nr. 2.

Brezbožno ustenje. Trije Hervati v Žirovcu, že opiti, so sahtevali še močnejše pijače, in eden se je ustil proti drugima, da bode popil bokal špirta (žešte). Če si ravno sta mu una dva pomagala, je vendar bahača naj več tega pitja doletelo, ter je nesrečnež v strašnih bolečinah 24 ur potem umerl.

Poslednje novice. — V državni zbornici so te dni poslanec Vinkler in tovarši derž. vojnega ministra poprašali zarad 200.000 gl., ki jih imajo primorski vozniki še zdaj na dolgu pri opravniku Abendroth-u. Prašanje je, kako se je moglo opravilo izročiti takemu človeku, in če je vlada voljna pomagati voznikom, da dosežejo svojo plačo? — Belgijanski liberalci od srenj zahtevajo, naj zidajo palačarske šole za šolarje, ki jih ni, ker ljudstvo nikjer ne mara za sleparske brezverske šole in nikoli maralo ne bo, naj siti liberaluhi tudi še s tolikim trinostvom otroke v take šole silijo. — Nemčija se oborožuje, Anglež poprašuje, zakaj? in se sami okovarjajo. — Za terpeče in stradajoče Irce so se tudi Amerikanci pečati začeli in Angleže to serbi.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Vinko Geršak je prenentiran župnik Podčeterški; č. g. Jakob Korošak je postal provisor v Ločah. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Simon Gaberc k sv. Barbari v Halozih; Martin Meško na Ponikvo; Anton Pajmon v Laporje, in Jožef Kotnik v Loko. — Umerl je preč. g. dosluženi dekan in župnik Albert Nagy. R. I. P. — Kuracija Zavodnje in Ločka župnija ste do 18. februarja t. l. razpisani.

Za svarilo in vedrilo.

Muha.

(Pustnim plesavkam in plesavcem.)

Pride, pride doba svetna,
Doba svetna, plesni kres:
Muham muha vsa prevzetna
Svoj predstavlja divji ples.

Pride, pride dekle zala,
Kteri ni je v plesu par;
Muha-dekle bo plesala,
Muha, mušja derzna stvar.

Muha pleše, muha pleše,
Divje raja, se verti,
Da se zemlja zemlja trese,
Tako pleše mušja hči.

Zviti pajek izza plota
Gleda, gleda jo serpó;
Vse prepreže njene pota
In zadavi mušico!

Gledi, gledi, dekle zala,
Ki ti ni je v plesu par;
Muha dans je doplesala:
Ne zapleše več nikdar!

Št. K.

Bitja, ki se ne pokrižujejo. „Katol. Novine“ v Ternovi na Ogerskem naštevajo šest redov stvari, ki se ne pokrižujejo. Te so:

1. Pogani: Kitajci, Indijani, Tibetani, Hotentoti, divji Avstralci, molitelji gnjusnih malikov, naj bolj zanemarjeni in ne manj nesrečni narodi: ti se ne pokrižujejo.

2. Mohamedani: prasci oziroma nečistosti, tigri oziroma trinoštva, samogibci oziroma fatalizma (slepoguljstva): ti se ne pokrižujejo.

3. Judje: popolnoma zatopljeni v temnoverstvo smešnih vraž: ti se ne pokrižujejo.

4. Drugovérce: odpadniki, ki so delo Božje popravljati hotli, pa so za kazen svojega napuha tako daleč zašli, da so še mali ostanek resnice zgubili: tudi protestanti se ne pokrižujejo.

5. Malopridni katoličani: odpadenci od svojega kersta, sužnji posvetnjaških misel, napuhnjeni gumpci, kateri o vsem govoré, pa nič ne vedó, katerih bog je trebuh...: ti se ne pokrižujejo.

6. Živinčeta: dvonožci in četveronožci: psi, mački, osli, mezgi, čuki, sove, krokodili, smerkove ostrige, povodni konji: se ne pokrižujejo.

Dobrotni darovi.

Za stradajoče na Istorskem: Iz Kranjske gore po č. g. župniku 18 gld. — S Primskevega pri Kranji po č. g. župn. 4 gl. 85 kr. — Iz Križ po č. g. župn. 6 gl. — Iz Leskovece po č. g. administr. 3 gl. 50 kr. — G. N. P. 45 kr. — Neimenovana roka 60 kr. — Iz Mavčič 5 gl. — Iz Rudnika farani 4 gl. 20 kr. — Č. g. A. K., župnik, 2 gl. — Iz Vodiške fare 17 gl. — Od fare sv. Trojice po č. g. župniku Jož. Gerčarju 5 gl. — M. M. 50 kr. — Brezovška fara 20 gl. — Iz Zapóg 2 gl. — Č. g. Šim. Kosmač 5 gl. — Iz Stare Loke 6 gl. — Iz Reteč 4 gld. — Č. g. Fr. Zbašnik v Mirni peči 1 gld. — Po č. g. J. Dol. 30 kr.

Za stradajoče na Notranjskem: Iz Vodiške fare 6 gl.

Za novo cerkev v Sarajevem: Iz Zapóg 1 gold. —

Č. g. Koder iz Slapa 5 gl.

Za pogorelce v Sarajevu: J. K. 25 kr.

Za sv. Očeta: Zavoljo dovršene 30letne profesure daruje iz hvaležnosti do Boga sv. Očetu dvajset frankov v zlatu dr. Klofutar. — M. M. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Dr. Klofutar 1 gld. — Iz Mavčič 2 gld. — A. Skalar 4 gld. — Po č. g. J. Dol. 50 kr. — M. M. 1 gl.

Za redovnike Trapiste v Bosni: Č. g. Fr. Zbašnik 1 gld.

Za družbo sv. Leopolda: Po g. J. Dol. 50 kr.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Po g. J. Dol. 30 kr.

Za Jutrovo: M. M. 25 kr., in zopet „za Jutrovo“: B. 25 kr. *)

(Drugi dar. prih.)

*) Ker ni nič določeno, za katero „Jutrovo“, smo djali oboje k darovom „družbe čistega Spočetja za misijone na Jutrovem“; če ni prav, sporočite. Treba je pri darovih dobro določiti, ugibati ne moremo. Vr.